

Til: Mudassar Kapur, Ine Søreide Eriksen, Grete Horntvedt og Hårek Elvenes.
Fra: Oslo Senior Høyre, Faggruppen for Forsvar og Sikkerhet
Dato: 14.03.2025

Innspill fra faggruppen for forsvar og sikkerhet

Det er sannsynlig at noe usannsynlig vil skje (Aristoteles, 384–322 f.Kr.)

Vi er en gruppe på seks medlemmer i Oslo Senior Høyre som har etablert en Faggruppe for Forsvar- og Sikkerhet. Vår tidligere yrkesbakgrunn er fra Forsvarets E-tjeneste, fra Hæren og fra næringsliv og forvaltning.

Vi har bl.a. bidratt med innspill til Høyres nye program og er nå veldig fornøyd med at Høyres ledelse har bidratt aktivt til at Forsvar og sikkerhet er kommet høyt på dagsorden – og ikke minst til økt bidrag til Ukraina.

I lys av den siste tids utvikling med en noe i overkant impulsiv president i USA, uforutsigbare tiltak mot land utenfor USA, uforutsigbarhet om krigen i Ukraina, og betydelig økt fare for hybride angrep vil vi peke på spesielt tre områder som vi ber Høyres ledelse å rette spesiell oppmerksomhet mot:

- hybride trusler,
- forsvarsberedskap og
- revurdering av våre såkalte «selvpålagte restriksjoner»

Hybride trusler krever økt samordning av sikkerhet og beredskap.

Hybride trusler utgjør i dag de absolutt største truslene mot Norge.

Kåre Willoch ledet i slutten av 1990-årene et utvalg under tittelen «Et sårbart samfunn» (NOU 2000 – 24, levert 4. juli 2000). Utvalget pekte bl.a. på sårbarheten med måten vi organiserer vårt samfunn på, og som skaper det vi kan kalle «silotenkning». Utvalget, med Kåre Willoch i spissen, foreslo å **etablere ett organ** som skulle ha som hovedoppgave «å samle alt arbeide for samfunnssikkerhet og beredskap (unntatt Forsvaret) i ett departement». Denne delen av utvalgets anbefaling ble ikke tatt til følge.

Høyre må nå jobbe for en betydelig bedre samordning av kartlegging, varsling og beredskap mot hybride trusler. Selv om lederne for de mange etatene som har delansvar møtes med jevne eller ujevne mellomrom, er dette etter vår mening ikke tilstrekkelig. Tingene skjer nå fort. Kontinuerlig kartlegging og løpende oversikt over alle vitale og samfunnskritiske områder (all infrastruktur, helseberedskap, matberedskap etc.) samlet i ett organ er etter vår oppfatning helt nødvendig.

Forsvarsberedskap omfatter, i denne sammenheng, alt som forsterker vårt militære forsvar. Uttalelser fra Trump har skapt usikkerhet om USA vil stå ved sine NATO-forpliktelser. I en etablert krigssituasjon er Norge helt avhengig av hjelp fra USA, og vil være det i overskuelig fremtid. Denne hjelpen må komme raskt.

Det er derfor svært viktig at de bilaterale avtalene som gjelder militært personell vi har med USA, kontinuerlig blir «holdt i hevd» ved at det til enhver tid er amerikanske tropper i Norge. Det vil forplikte USA sterkere når styrker allerede er på plass, i stedet for om troppene må fraktes over Atlanterhavet. Dette vil gi oss øket sikkerhet og mer effektiv avskrekking fordi Russland vil få stor sannsynlighet for raskt å møte styrker fra USA.

Det er spesielt i Hæren det er kritisk. Norge har p.t. kun én brigade. Vi planlegger å etablere flere, men det tar f.eks. ca. 15 år å utdanne en brigadesjef. Den tiden har vi ikke. Derfor mener vi, av grunner nevnt ovenfor, at Norge må knytte hæravdelinger fra USA mye tettere sammen med oss.

Fjerning av selvpålagte restriksjoner.

Norge har siden 1949 hatt en del selvpålagte restriksjoner vedr. militær aktivitet i grenseområdet mot tidligere Sovjet og mot nåværende Russland. Tilsvarende restriksjoner finnes ikke i NATO-landet Finland som har en betydelig lengre grense mot Russland enn Norge. Og de finnes heller ikke i Polen og de baltiske statene.

Betydningen av disse restriksjonene er etter vår oppfatning for lengst utdatert. I nåværende situasjon legger slike restriksjoner helt unødvendige begrensninger på vår og på våre alliertes muligheter til å drive øvingsaktivitet, og til å bli kjent i områder som vi alle i krise og krig vil få som oppgave å forsvare. Høyre bør arbeide aktivt for å få fjernet alle disse restriksjonene.

Oslo, 14. mars 2025

Bjørnar Barbogen
Leder av faggruppen

Per Henry Christiansen
Leder Oslo Senior Høyre